

Pieturzīmes vienkāršos un saliktos teikumos

1. uzdevums. Lasi dotos piemērus un norādi tabulā, kuri attiecas uz vienkāršu teikumu, kuri – uz saliktu teikumu!

Piemēri	Vienkāršs teikums	Salikts teikums
viens teikuma priekšmets un izteicējs		
palīgteikums		
pakārtojuma saikļi		
vismaz divi gramatiskie centri		
sakārtojuma saikļi		
vismaz divas neatkarīgas teikuma daļas		
viena teikuma daļa		

2. uzdevums. *Strādā pāri!*

2.1. Salīdziniet un pārrunājiet 1. uzdevuma veikumu!

2.2. Pastāstiet, ko vēl atceraties par vienkāršu un saliktu teikumu!

2.3. Kurus saikļus jūs vēl zināt?

3. uzdevums.

3.1. Lasiet teikumus par slaveniem latviešiem un viņu sasniegumiem un skaidrojiet izceltās pieturzīmes!

1925. gadā Dundagā dzimušais Arvīds Blūmentāls 26 gadu vecumā emigrēja uz Austrāliju un kļuva par krokodilu mednieku.

Runā, ka Blūmentāls dzīves laikā esot nomedījis 40 000 krokodilu.

1911. gadā dzimušais latvietis Aleksandrs Laime pazīstams kā pirmais cilvēks, kurš kājām sasniedza Anhela ūdenskritumu Venecuēlā.

Ūdenskrituma pakājē viņš atklāja upi, kurai deva latvisko vārdu Gauja.

1905. gadā Rīgā dzimušais baltvācietis Valters Caps 30. gados izgudroja pasaulē pirmo miniatūro fotokameru “Minox”, ko ražoja rūpnīcā VEF.

Rīgā dzimusī Ginta Lapiņa modeles gaitas sāka 2005. gadā, un trīs gadus vēlāk pienāca viņas lielais izrāviens.

Viņa redzama vairāku pasauleslaveni modes namu reklāmās un regulāri demonstrē tērpus tādu zīmolu kā “Luis Vuitton”, “Versace” un “Dolce & Gabbana” jaunāko kolekciju skatēs.

Kurš latvietis gan nezina, kas ir Renārs Kaupers un “Prāta Vētra”!

2000. gadā grupa ar dziesmu “*My Star*” izcīnīja trešo vietu Eirovīzijas dziesmu konkursā, bet 2006. gadā saņēma *MTV* Eiropas mūzikas balvu kategorijā “Labākais Baltijas izpildītājs”.

Mairis Briedis 2017. gada aprīlī Dortmundē uzvarēja Vācijas bokseri Marko Huku un izcīnīja Pasaules Boksa padomes (*WBC*) pasaules čempiona jostu, tas tiek uzskatīts par vienu no lielākajiem panākumiem Latvijas sporta vēsturē.

Latvijas vadošā tenisiste Aļona Ostapenko 2017. gadā pārsteidza pasauli.

Vasaras sākumā viņa sarūpēja vienu no lielākajiem sporta panākumiem Latvijas vēsturē, jo kļuva par prestižā “*French Open*” turnīra uzvarētāju.

3.2. Atzīmējiet prasīto!

- Pasvītrojiet vienkāršu teikumu ar vilnīti!
- Apvelciet ar sarkanu aplīti saikli “un”, kas saista vienlīdzīgus teikuma locekļus!
- Apvelciet ar zilu aplīti saikli “un”, kas saista teikuma daļas!
- Pasvītrojiet ar zaļu krāsu saliktu sakārtotu teikumu!
- Iekrāsojiet dzeltenā krāsā saistītāvjārdus!

4. uzdevums. Lasi apgalvojumus tabulā par saliktu teikumu! Izdomā un ieraksti tiem atbilstošu piemēru!

Nr.	Apgalvojums	Piemērs – teikums
1.	Saliktā teikumā ir vismaz divi gramatiskie centri.	
2.	Saiklis <i>un</i> var saistīt vienlīdzīgus teikuma locekļus, un tādā gadījumā komats nav liekams.	
3.	Ja saiklis <i>un</i> saista divas teikuma daļas, komats jāliek, lai atdalītu vienu teikuma daļu no otras.	
4.	Salikta sakārtotā teikuma daļas saista saikļi <i>un, bet, tomēr, taču, turpretī, arī</i> .	
5.	Saliktā pakārtotā teikumā palīg-teikumu ievada saistītāvjārdi <i>jo, lai, kas, kurš, kad</i> u. c.	

6. uzdevums. *Strādā pāri!* Lasiet viens otra tekstu un palīdziet klasesbiedram pilnveidot savu darbu, ņemot vērā vērtēšanas kritērijus tabulā!

Nr.	Nosacījumi		Ir izpildīts	Nav
1.	Teksta uzbūve	<ul style="list-style-type: none"> • rindkopas • ievads • galvenā daļa • secinājumi 		
2.	Teksta saturs	<ul style="list-style-type: none"> • atbilst tematam • atbilst apraksta nosacījumiem 		
3.	Interpunkcija	<ul style="list-style-type: none"> • lieto vienkāršus teikumus • lieto saliktus teikumus • liek pareizi pieturzīmes 		
4.	Ortogrāfija	<ul style="list-style-type: none"> • raksta bez kļūdām 		

7. uzdevums. Izvērtē savu darbu, atbildot uz jautājumiem!

Ko es iemācījos?	Kā es vērtēju savu darbu stundā?
Kas man vēl jā mācās un jā uzlabo?	Kur un kā es varēšu izmantot iegūtās zināšanas un prasmes?